

Levnější dovolená

Měny turistických zemí padají. Za jídlo, ubytování i za další služby na dovolené letos Češi ušetří.

TÉMA
str. 8–9

Fenomén popu osmdesátých let

Chceme si rýpnout do pověsti kapely jednoho hitu, říká kytarista australské kapely Midnight Oil Jim Moginie.

KULTURA
str. 14

CZK/EUR • 26,095 / -0,015 Kč **CZK/USD** • 22,917 / -0,065 Kč **PX** • 999,00 / +0,69% **EURO STOXX 50** • 3478,81 / +0,43% **ZLATO** • 1211,90 \$ / -0,31%

KOMENTÁŘ: SNĚMOVNA VZHLÍŽÍ K PRÁZDNINÁM / str. 12

Krátce

Tři těžbou postížené kraje získají 42 miliard

Vláda schválila finanční injekci pro Moravskoslezský, Ústecký a Karlovarský kraj ve výši 42 miliard korun. Plán klade důraz na zlepšení dopravní infrastruktury a obnovu nevyužívaných průmyslových areálů. **str. 2**

Český start-up propojil nákupy a sázky

Zákazníci více než tři stovek prodejců v systému firmy RedCroX mohou vsadit hodnotu účtenky na sportovní výsledek. Úspěšný sázkář pak dostane zpět celou cenu zboží. Beta testu systému se zúčastnilo 300 tisíc lidí. Za projektem stojí Stephen Flanagan, irský podnikatel trvale žijící v Praze. **str. 5**

Zahraniční investoři se vrhli na státní dluh

Ani tvrdší koruna neodradila zahraniční hráče od zájmu o české bondy. V cizích rukách je přes 46 procent českého dluhu, více než po ukončení intervencí ČNB. Jen během května nakoupili přespolní investoři dluhopisy za 20 miliard korun. **str. 6**

Elektrina zdraží. Kvůli elektromobilům

Nové i rekonstruované bytové domy musejí být za tři roky připraveny na dobíjení e-aut. Nařídí to **Evropská komise**, náklady ponесou distributoři elektřiny. Posílení sítí ale nakonec stejně **zaplatí spotřebitel**. Ačkoliv se neví, zda něco podobného bude vůbec potřeba.

BYZNYS / str. 4

 twitter.com/e15news

MIROSLAV KALOUSEK:

Možná se jednou rozhodnu pracovat jenom pro peníze. Stanu se pak soudním znalcem, nebo si založím agenturu pro výzkum veřejného mínění...

Zápisník
Tomáše Stingla

Drahá poslední minuta

Spekulace na levnou dovolenou, kterou člověk pořídí na poslední chvíli, se nemusí vyplatit. Hned několik přátel udělalo obdobnou zkušenost: chtěli si na uplynulý týden koupit zájezd v nabídce last minute, ale nakonec byl dokonce dražší než normálně, nebo už nebyla k máni vytoužená destinace. Poptávku vyšrouboval krátký pracovní týden, kdy šlo ušetřit dovolenou díky státním svátkům.

Podobně silný apetit budou mít čeští turisté zřejmě po celé léto. Koruna se dostala na nejsilnější úroveň od roku 2013. Mzdy rostou rychleji než inflace. A letenky do evropských měst jsou za babku.

Na ten svátky pokračovaný týden jsem slyšel pár černých vtípků v tom smyslu, že by se měl ještě někdo upálit nebo že by mohl dorazit nějaký nový věrozvěst, aby vznikl v prvním červencovém týdnu blok tří volných dní za sebou. Přitom jsme na to měli už skoro zaděláno. Bitva u Zborova, jejíž sté výročí v neděli připomněla vynikající rekonstrukce v bývalém vojenském prostoru Milovice, totiž měla za první republiky vlastní svátek. Slavil se 2. července a hned po 28. říjnu to byl druhý nejvýznamnější den. Ovšem nacistům a pak komunistům se samozřejmě nehodil do krámu, protože připomínal statečnost českých legionářů. Možná by stála za zvážení obnova svátku. Autorita, kterou za první světové války pro českou a slovenskou věc vybojovaly legie, byla v podstatě klíčová pro vznik státu.

Tři těžbou postižené kraje získají 42 miliard

■ Vládní plán klade důraz na zlepšení dopravní infrastruktury a obnovu nevyužívaných průmyslových areálů. Má přilákat podnikatele.

Pavel Otto

Finanční injekci pro Moravskoslezský, Ústecký a Karlovarský kraj za dvaadvacet miliard korun schválila vláda. Tři těžbou uhlí nejvíce postižené regiony dostanou už letos na obnovu hospodářství, životního prostředí a řešení sociální situace obyvatel 6,1 miliardy, napřesrok 11,4 miliardy a v roce 2019 pětadvacet miliard. V dalších letech má být pomoc ještě vyšší.

Podle premiéra Bohuslava Sobotky (ČSSD) se propast mezi těmito kraji a zbytkem země zvětšuje. „Jde o první komplexní restrukuralizaci tak rozsáhlého území. Peníze budou použity nejen na od-

stranění starých ekologických škod, ale i na zlepšení dopravní infrastruktury, aby tyto kraje byly zajímavější pro zahraniční investory,“ uvedl.

Sobotka už dříve řekl, že akční plán je potřeba schválit ještě předtím, než vláda odsouhlasí návrh státního rozpočtu na příští rok. Jinak by nemohla mnohamiliardovou pomoc v nejdůležitějším zákonu roku zohlednit.

Plán předložila šéfka resortu pro místní rozvoj Karla Šlechťová (ANO). „Vláda má vůči těmto třem krajům dluh. Po odchodu velkých zaměstnavatelů, ať už to byl těžební průmysl nebo armáda, nemohou lidé najít práci. Hlavním cílem plánu je vytvoření nových míst,“ vysvětlila.

Ministr průmyslu a obchodu Jiří Havlíček (ČSSD) považuje

je za nejdůležitější podporu podnikání. „Plánujeme rozjet program regenerace starých a nevyužívaných průmyslových areálů, které chceme nabídnout podnikatelům,“ dodal s tím, že připravuje také programy na podporu výzkumu, vývoje a inovací.

Vládní zmocněnec pro Moravskoslezský, Ústecký a Karlovarský kraj Jiří Cienciala připomněl, že dosavadní úsilí o restrukuralizaci nebylo uspokojivé. Vznik nového plánu však podle něj ukazuje, že kabinet řešení situace na severu republiky začal vnímat jako strategický úkol.

Přijetí plánu už na začátku června podpořila tripartita, námitky nemá ani opozice. Podle analytiků se pomoc neprojeví okamžitě. Nakolik bude plán úspěšný, se podle nich ukáže nejdříve za deset let.

Zdali bude plán restrukuralizace postižených krajů úspěšný, se podle analytiků ukáže nejdříve za

10 let.

Protagonisté dne

Jaroslav STRNAD

SPOLUHAJITEL TARTA TRUCKS

Firma Tarta Trucks získala další státní zakázku – za 1,3 miliardy modernizuje české armádě houfnice Dana.

str. 3

Stephen FLANAGAN

ŠÉF REDCROX.COM

Pražskému start-upu se podařilo propojit nakupování a sázení. Zákazník může po vsazení útkeny získat zpět hodnotu nákupu.

str. 5

Nihat ZEYBEKCI

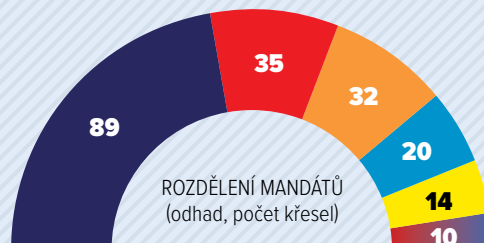
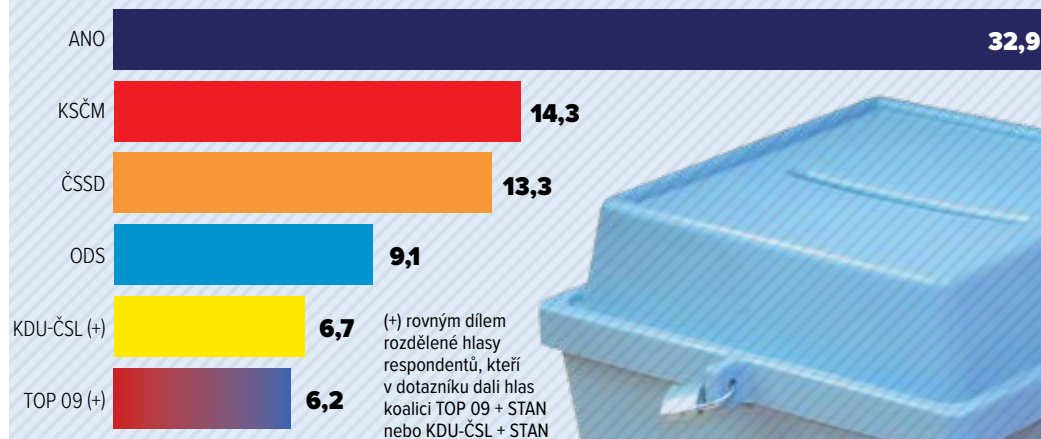
TURECKÝ MINISTR HOSPODÁŘSTVÍ

Turecký politik nesmí vstoupit na území Rakouska a zúčastnit se tam oslav výročí potlačení puče v Turecku.

str. 10

PŘEDVOLEBNÍ PRŮZKUM

Model pro volby do Poslanecké sněmovny (z přelomu června a července, v procentech)

ZAKÁZKA PRO TATRU. Celkem 33 houfnic Dana se dočká modernizace za 1,3 miliardy korun.

Tatra zmodernizuje armádě houfnice

Po miliardových zakázkách na nákladní automobily nebo obrněné transportéry získá Tatra Trucks podnikatelů Jaroslava Strnada a Reného Matery další armádní kontrakt. Vláda schválila modernizaci 33 houfnic Dana za 1,3 miliardy korun bez daně z přidané hodnoty. Cenu ještě posoudí znalec.

Spokojen může být i švédský Saab, jehož stíhačky si Česko dlouhodobě pronajímá. Podle rozhodnutí Sobotkova kabinetu dodá raketové systémy země-vzduch středního dosahu za 1,1 miliardy bez DPH.

Součástí obnovy samohybných děl vyvinutých v sedmdesátých letech bude zvýšení balistické ochrany kabin vozů Tatra 815, na nichž jsou houfnice umístěny. Zvýší se i jejich dostřel. „Modernizace zajistí armádě kvalitní dělostřeleckou techniku

odpovídající standardům NATO, navíc s několikanásobně nižšími náklady oproti pořízení nových systémů,“ uvedl ministr obrany Martin Stropnický (ANO).

Dělostřelecký pluk z Jinců tak bude moci například cvičit se stávající municí a využívat technické a logistické zázemí pro houfnice Dana včetně opravárenských kapacit. Na zakázce se mají spolu s kopřivnickou automobilkou podílet další české firmy.

Nákup švédských kompletů RB-70NG má zefektivnit protivzdušnou obranu. „Zařízení je určeno pro protiletadlový raketový pluk ve Strakonících. Nahradí morálně i technicky zastaralý sovětský systém S-10M, zároveň doplní už používaný, o generaci starší komplet RBS-70,“ dodal Stropnický. /tto/

Krátce

Centrální banka má vyšší devizové rezervy

Devizové rezervy České národní banky v červnu vzrostly o 872 milionů eur na 124,9 miliardy eur. V květnu přitom zaznamenaly meziměsíční pokles. Vyplývá to z informací, které zveřejnila ČNB. Oproti konci loňského června, kdy devizové rezervy v eurech činily 67,43 miliardy, se rezervy téměř zdvojnásobily.

Zkoušky na zbrojní průkaz mají být objektivnější

Vláda schválila nařízení, které zpřesňuje podmínky pro složení zkoušky odborné

způsobilosti potřebné k získání zbrojního průkazu. Zkoušky pro získání zbrojního průkazu by tak měly být objektivnější a kvalitnější. Počet těchto zkoušek v posledních letech roste.

Správa železnic opravuje nádražní budovy

Správa železnic za první rok vložila do oprav převzatých nádraží 215 milionů korun. Dokončené jsou už například opravy nádraží v Kostomlatech nad Labem, Dobříši či Rakovníku. Do konce roku plánuje SŽDC na opravy vynaložit dalších zhruba 600 milionů korun. /čtk/

Na stavbu vodíkových stanic dá stát 200 milionů korun

■ Za peníze z operačního programu doprava by se mohlo postavit do roku 2023 šest až sedm plnicích stanic na vodík pro vodíková auta.

Jan Stuchlík

Ministerstvo dopravy zdvojnásobí balík peněz, za které se v Česku postaví první veřejné plnicí stanice na vodík pro vodíková auta. Na Světovém kongresu vodíkové technologie v Praze to prohlásil náměstek ministra dopravy Tomáš Čoček. V rámci operačního programu doprava bude nově k dispozici na vodíkové plničky 200 milionů korun,

což by mělo stačit na postavení šesti až sedmi stanic.

Vodíkové peníze budou součástí podpory pro alternativní pohony v dopravě, na něž je vyčleněno 1,2 miliardy korun. Celý program musí ještě schválit Evropská komise. „Očekáváme, že souhlas dostaneme ještě tento měsíc. Už na podzim bychom měli vypsát výzvu na stavbu rychlodobíjecích stanic pro elektromobily. Do konce roku vypíšeme také výzvu pro vodíkové plnicí stanice,“ dodává Jan Bezděkovský z odboru strategie ministerstva dopravy. Na tyto peníze čeká například Unipetrol, který plánuje postavit jednu až dvě vodíkové plničky.

Navýšení podpory na stavbu plnicích doporuči-

la studie potenciálu využití vodíku v dopravě, jejíž závěry minulý týden schválilo vedení ministerstva. Experti ve studii doporučují také zavést motivační nástroje pro nákup vodíkových automobilů. Může jít například o výjimku z placení dálniční známky nebo úlevy z platby DPH při nákupu vozu.

„O jejich podobě ale budeme teprve diskutovat při aktualizaci národního akčního plánu čisté mobility příští rok,“ říká Bezděkovský.

Stávající plán počítá s tím, že se do roku 2020 postaví tři až pět plnicích. Aktualizovaná verze by už měla hovořit o 12 plnicích do roku 2025. V sousedním Německu by ale v té době měli mít řidiči k dispozici už přes sto plnicích stanic. **Více E15.cz**

265239/153

INZERCE

GOTT
MY
LIFE

Praha
Náplavka pod
Vyšehradem

NEJVĚTŠÍ
VÝSTAVA OTEVŘENA!

gottmylife.cz

Objevte, co jinde nevidíte. Poprvé máte možnost na jednom místě projít 60 let neuvěřitelné kariéry Karla Gotta. Uvidíte všech 41 Slavíků, ocenění za vítězství v televizní anketě TýTý, zlaté, a dokonce i diamantové desky, kostýmy nebo exponáty z osobního zpěvákova archivu – to je jen malá ochutnávka z více než 1 000 vystavených exponátů, které výstava nabízí.

Pořadatel:
NADAČNÍ FOND RICHARDA FUXY

Ve spolupráci:
NÁRODNÍ MUZEUM

Producent:
BIG MEDIA

Záštita:
KAREL GOTT

MĚSTSKÁ ČÁST PRAHA 2

Česko země příběhů

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR

Mediální partneři:
NOVA DNES RÁDIO ŽAMPUS RÁDIO BigBoard railreklam

Partneři:
TICKETPRO ZOOT. IMAGINOX CONTIMADE

Ostatní partneři:

Foto: profimedia.cz

PŘÍLIŠNÁ ZÁTĚŽ. Distributoři už přemýšlejí, jak nároky na silové kabely vedoucí k budoucím dobíjecím stanicím elektromobilů snížit. Navrhují například rozložit zatížení sítě v čase – pokud by se všechny vozy nedobíjely ve stejnou dobu, bylo by možné dosáhnout podstatných úspor.

Kvůli elektromobilům může zdražit distribuce elektřiny

■ Brusel žádá, aby nové a rekonstruované domy byly povinně připraveny na možnou instalaci dobíječek elektromobilů. Distributoři tak budou muset posílit síť.

Jan Stuchlík

Nová pravidla pro novostavby a rekonstruované budovy, jak je navrhuje Evropská komise v novele směrnice o energetické náročnosti budov, nejspíš zamotá hlavu provozovatelům distribučních sítí elektřiny.

Komise požaduje, aby ve všech nových bytových domech a v domech, které prošly velkou rekonstrukcí a mají více než deset garážových stání, jejich majitelé vybavili každé parkovací místo kabely pro pozdější připojení dobíječky elektro-

mobilů. Stejný požadavek se má týkat také nebytových domů. Členské státy s tím ve svém stanovisku přijatém v červnu souhlasily.

Komise si od svého opatření slibuje masové rozšíření dobíjecí infrastruktury. Odhaduje, že jen v novostavbách a rekonstruovaných budovách by tak mohly vzniknout až tři miliony dobíjecích míst. Úředníci se však nezabývali tím, jak se směrnice podepíše na distribučních sítích. V okamžiku připojení domu do sítě musejí mít dostatečnou kapacitu, aby možné budoucí dobíjení zvládly.

„Vycházíme z toho, že v bytových domech budou jen pomalunabíjecí systémy. Distribuční síť by pak měla být zhruba dvakrát až třikrát robustnější. Spotřeba elektřiny

takového domu by vzrostla zhruba čtyřnásobně,“ uvádí člen představenstva ČEZ Distribuce Pavel Šolc.

Směrnici, jež by měla platit po roce 2020, musí ještě schválit Evropský parlament a Rada EU. Potíž spočívá v tom, že povinná má být jen příprava elektroinstalace v garážích. Nikde není uvedeno, že se ke stáním musí v určité době připojit nabíječka. Může se tak snadno stát, že distributor bude muset investovat do posílení sítě, ale v domech nakonec desítky tisíc dobíječek nebudou.

Zbytečně vynaložené náklady by pak platili všichni spotřebitelé v distribučních poplatcích. Například jen v Praze se podle serveru CenovaMapa.org postavilo za čtyři roky v 1116 bytových

domech 40 522 bytů včetně zhruba stejného počtu garážových stání.

Distributoři už přemýšlejí, jak náklady snížit. „Jsme přesvědčeni, že vhodným způsobem řízení nabíjení, aby se všechna auta nenabíjela ve stejný čas, je možné dosáhnout významné optimalizace sítě. I relativně mírné přizpůsobení nabíjecího výkonu vede k významnému snížení požadavků na distribuční síť,“ míní Stanislav Votruba z PRE Distribuce.

V některých územích by ze začátku stačilo využít rezervy v dosavadní síti, které by investice odsunuly v čase, až se budou v místě stavět další domy.

ENERGIE ČESKA

Více o tématu se dočtete v novém magazínu E15 Premium, který vyšel 12. června.

E15 PREMIUM

Krátce

GE Aviation Czech bude spolupracovat s ATG

Společnost General Electric Aviation Czech, která v tuzemsku chystá výstavbu závodu na turboturboletové motory, bude spolupracovat s českou firmou ATG. Ta se specializuje na takzvané nedestruktivní zkoušení leteckých výrobků.

Spoje Karlovy Vary – Düsseldorf dolétaly

Pravidelné letecké spojení mezi Karlovými Vary a Düsseldorfem po zhruba třech měsících fungování končí kvůli nízké obsazenosti letů, a tím i příliš nákladnému provozu. Na neúspěchu se patrně podepsal fakt, že propagace spoje začala až v době, kdy už byla nová linka zavedena.

Pražská tramvaj nese Křížikovo jméno

Foto: tisk

Pražský dopravní podnik slavnostně pojmenoval jednu z tramvají Škoda 15T ForCity po vynálezci Františku Křížíkovi. Akce se zúčastnil pravnik vynálezce Čestmír Barta (na snímku). Tramvaj Křížík je čtvrtá pojmenovaná po některé význačné osobnosti.

Heren ubývá, ale automatů přibývá

Počet heren v Česku ke konci června meziročně klesl o šest procent na 3822. Vyplývá to z údajů ministerstva financí. Podle odhadu rezortu by se do konce června 2018 měl jejich počet snížit zhruba o další čtvrtinu na 2766. Počet automatů a jiných technických zařízení vzrostl meziročně o více než pětinu na téměř 59 tisíc. /čtk/ **Více E15.cz**

Český start-up propojil nákupy a sázky

■ Zákazníci více než tři stovky prodejců v systému firmy RedCrox mohou vsadit hodnotu účtenky na sportovní výsledek. Když se střelí, dostanou zpět peníze utracené za zboží.

Tomáš Stingl

Na 300 tisíc lidí se zúčastnilo beta testu systému RedCrox, který vyvíjí stejnojmenná začínající pražská firma. Pokud zaregistrovaný uživatel koupí třeba telefon nebo kalhoty u prodejce zařazeného do systému, může vsadit hodnotu účtenky na určitý sportovní výsledek. Například kdo skončí pátý v nejbližším závodě formule 1. Úspěšný sázkař pak dostane zpět celou cenu zboží.

Projekt koordinuje zakladatel firmy Stephen Flanagan, irský podnikatel trvale žijící v Praze. „Sport je moje vášně, přivedl mě kdysi

k on-line sázení a nakonec i k RedCroxu,“ říká Flanagan. Se systémem už spolupracují tři stovky společností, mezi nimi Alza, Baťa, FotoŠkoda, Knihy Dobrovský, Sconto Nábytek či Zoot. Pro ně funguje sázková hra jako marketingový nástroj lákající zákazníky.

„Platforma získala přes čtyřicet tisíc uživatelů, zhruba třetina je z Česka. Uživatelé máme v sedmácti zemích. Součet hodnoty účtenek, se kterými se hrálo, se rychle blíží sto milionům korun,“ uvádí ředitel pro globální rozvoj obchodu Roman Cabálek. Připomíná, že systém nepotřebuje licenci pro hazardní hry, protože zákazník nic neriskuje.

RedCrox si z každého zprostředkovaného obchodu bere od prodejců provizi v řádu jednotek procent.

Nabízí za to složitý algoritmus generující takové otázky, aby byly dost atraktivní pro sázkaře, ale zároveň se peníze nevracely příliš často, což by nebylo výhodné pro prodejce. „Bavíme se spíše

o vědomostní hře, kde je šance na výhru mnohem vyšší než v obvyklých účtenkových loteriích.

2

Start-up získal rekord českého crowdfundingu, když od jediného investora dostal miliony korun.

miliony korun.

Například u fotbalových otázek se pravděpodobnost výhry pohybuje kolem 1 : 40,“ připomíná Cabálek.

Start-up koncem loňského roku vybral na svůj rozvoj pět milionů korun v crowdfundingové kampani na portálu Fundlift.cz. Z toho dva miliony věnoval jediný přispěvatel, což je rekord v dosavadní historii tuzemského crowdfundingu. Firma má v Česku tým deseti pracovníků a spolupracuje s vývojáři v Teheránu a v Almaty.

Motoristé natankují v Chorvatsku draž než v tuzemsku

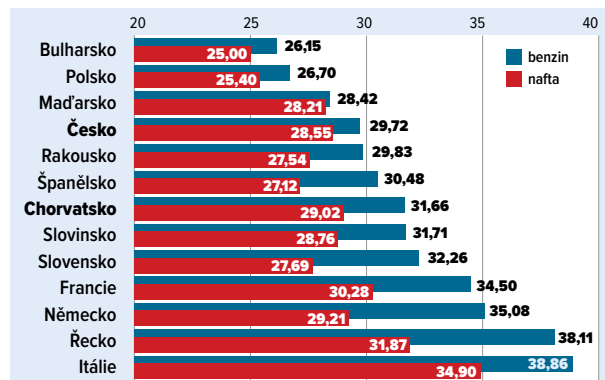
Čeští turisté, kteří míří každoročně v hojném počtu autem do Chorvatska, by se měli připravit na to, že na Jadranu natankují benzin v průměru o téměř dvě koruny na litr draž než v Česku. Průměrná cena nafty je vyšší o zhruba padesát haléřů. Vyplývá to z dat společnosti Finlord na základě údajů Evropské komise. Vyšší ceny pohonných hmot jsou například také ve Slovinsku nebo Itálii, levněji je naopak v Bulharsku nebo Maďarsku.

„Výrazně dražší jsou pohonné hmoty zejména smě-

rem na západ od českých hranic. V Polsku, Rakousku, Maďarsku a v případě nafty i na Slovensku lze naopak natankovat levněji, což je důsledek posílení koruny vůči euru,“ uvedl analytik Finlordu Boris Tomčiak.

Podle údajů společnosti CCS, která ceny v tuzemsku sleduje, prodávají nyní čerpací stanice v Česku benzin průměrně za 29,72 koruny za litr a naftu za 28,55 koruny za litr. V Chorvatsku motoristé průměrně za litr benzinu zaplatí 31,66 koruny, za litry nafty 29,02 koruny. /čtk/ **Více E15.cz**

Ceny pohonných hmot ve vybraných evropských státech (v korunách za litr)

Pramen Finlord, v ČR CCS

MILIARDOVÝ OBRAT

Foto: čtk

SVĚTELSKÉ SKLÁRNY Crystalite Bohemia nahrazují tavicí agregát zařízením o vyšší kapacitě. Včetně navazující automatické linky na výrobu nápojového skla to znamená investici sedmdesát milionů korun. Podnik patří podnikateli Luboru Cervovi loni zvýšila obrát o téměř 140 milionů korun přes hranici jedné miliardy korun.

Arca Capital uvedla na trh e-stravenky

Investiční skupina Arca Capital miliardáře Pavola Krúpy rozšířila své podnikání na zaměstnanecké benefity. Na trh uvedla elektronickou stravenku Gusto Karta. Skupina se tak stala konkurencí zavedeným společnostem, jakou jsou Sodexo Benefity nebo Edenred.

Arca Capital nedávno rozšířila své portfolio v oblasti personálních agentur. Teď má ambici získat část trhu v dalším odvětví. „Od trhu se stravenkami očekáváme, že bude díky digitalizaci v nadcházejících letech růst

a Arca Capital do pěti let získá pětinový podíl na tomto trhu,“ uvedl finanční ředitel Arca Capital Rastislav Velič.

Hlavní výhodou karty proti papírovým stravenkám je podle Veliče možnost zaplatit přesnou částku, zaměstnavatelům i restauracím navíc šetří administrativní náklady. Zaměstnanci mohou kartou platit stejně jako klasickou platební kartou, tedy i bezkontaktně. Restaurace či obchody je mohou přijímat na klasických terminálech i prostřednictvím aplikací v mobilu. /čtk/ **Více E15.cz**

Cizinci sázejí na silnější korunu

■ V zahraničních rukách je přes 46 procent českého dluhu, více než po ukončení devizových intervencí ČNB.

Jaroslav Bukovský

Ani tvrdší koruna neodradila zahraniční hráče od zájmu o český státní dluh. Jen během května nakoupili přespolní investoři vládní bondy za dvacet miliard korun. Podíl českého dluhu v cizích rukách tak poprvé od ukončení devizových intervencí vzrostl, stát dluží více než 46 haléřů z každé koruny zahraničním subjektům. Ty stále věří v další posilování koruny, na dračku jdou především dluhopisy s krátkou dobou splatnosti.

„Během května došlo k významnějšímu nárůstu držby zahraničních investorů u dluhopisů splatných zejména v roce 2019,“ uvádí mluvčí ministerstva financí Kateřina Vaidišová. Dluhopisy splatné do dvou let byly nejčastější volbou spekulantů na skokové posílení kurzu koruny po ukončení devizových intervencí ČNB

Letošní vývoj kurzu koruny vůči euru

Pramen Thomson Reuters

a ti ve své taktice pokračují i nadále. „Koruna postupně posiluje a řada investorů čeká na ještě lepší kurz,“ říká hlavní ekonom ING Jakub Seidler.

S více než polovinou dluhu v cizích rukách je Česko momentálně zemí nejvíce závislou na vývoji zahraničních burz z dluhopisového indexu americké banky JP Morgan mapujícího rozvíjející se trhy. Banka sem Česko zařadila letos v dubnu, čímž zemí na mapě globálních spekulativních investic ještě více zviditelnila.

„Pokud by mělo dojít ke snaze zahraničních investorů rychle z těchto pozic vystoupit, vedlo by to k výrazné volatilitě a razant-

nímu propadu cen domácích dluhopisů,“ upozorňuje portfolio manažer Consequ Ondřej Matuška. Za rizikovou označuje vysokou angažovanost zahraničního kapitálu v českém dluhu i ČNB. „Náhlé přecenění dluhopisů představuje dílčí riziko pro bilance domácích finančních institucí,“ uvádí červnová zpráva o finanční stabilitě banky.

Ekonomové očekávali, že po uvolnění kurzu koruny bude zmíněný podíl postupně klesat. „Uvolnění koruny a její následné posílení vytvořily pro některé investory příležitost k odchodu, pro jiné ale naopak pro rozšiřování pozic,“ dodává hlavní ekonom Patrie Jan Bureš.

Akcie, měny & názory

Ondřej Tollinger

Fenomén IPO

Nedávno na burzu vstoupily státem zachráněná irská banka Allied Irish Banks a evropský rozvozece jídla Delivery Hero. To, zda jejich vstup byl úspěšný, nebo ne, nechme zatím otevřené. Zajímavý je přístup společnosti, jak tyto primární úpisy neboli IPO prodávají. Setkal jsem se s několika hovory, kdy získáte dojem, že IPO jsou bezrizikové investice, na kterých se dá vydělat. Krátkodobě tomu tak může být, ale otázka je kolik a na jak dlouho.

Například firma Ferrari se po úvodním skokovém posílení okamžitě posunula do ztráty a až po více jak šesti měsících se běžný investor dostal na svůj vklad s přečkaním téměř padesátiprocentního poklesu během této doby. Z historie si připomeňme akcie Facebooku, které během prvních čtyř měsíců klesly o více než polovinu a trvalo jim rok a půl než se hodnota dostala na cenu, za kterou je první den mohl obchodovat retailový obchodník. Posledním bližším příkladem mohou být

akcie Snap, které, i když měly upisovací cenu 17 dolarů, tak běžný obchodník mohl koupit v úvodu obchodování za 24 dolarů. Již pouhý třetí den tyto akcie zavřely pod touto hodnotou a dnes se obchodují v blízkosti upisovací ceny.

Jak je vidět na těchto příkladech, pokud se akcionář nedostane přímo k úpisu, jeho zisk je následně omezený nebo nulový. Jiná situace je, když můžete získat akcie v primárním úpisu a účastník se IPO, následně potom však je na zvážení, zda akcie prodat, protože okamžitá realizace zisků a následná obava při pádu akcií vám mohou dělat starosti. Především v případech, kdy se hodnota akcií ztenčí o polovinu.

Osobně jsem se dvakrát takového úpisu v minulosti účastnil a určitě bych již nečekal takto dlouhou dobu na uzavření zisků. Vraťme se k úvodu tohoto článku. Irské bance se prozatím daří a od první obchodní minuty pár procent získala. Naopak společnost Delivery Hero se již závěrem minulého týdne obchodovala i pod upisovací hodnotou. Z těchto důvodů se na IPO nedívám jako na vidinu jednoduchého zisku, ale vždy se zajímám o konkrétní společnost a její výhledy, které následně výrazně redukuji, protože cílem IPO je pro společnost získat prostředky a dobře prodat příběh.

Autor je analytikem Patria Finance

Kurzovní lístek ČNB

Platnost od 10. 7. 2017

Země	Množství	Kurz
Austrálie	1	17,402
Čína	1	3,369
Dánsko	1	3,509
EMU	1	26,095
Chorvatsko	1	3,525
Japonsko	100	20,075
Kanada	1	17,746
Maďarsko	100	8,473
Norsko	1	2,742
Polsko	1	6,163
Rusko	100	37,895
Švédsko	1	2,713
Švýcarsko	1	23,707
Turecko	1	6,346
USA	1	22,917
Velká Británie	1	29,506

Akcie na pražské burze

10. 7. 2017

Název	Kurz [Kč]	Změna
CETV	97,95	4,87 %
ČEZ	395,80	-0,35 %
Erste Bank	915,50	0,79 %
Fortuna	139,00	-0,36 %
Kofola	425,90	0,21 %
KB	934,10	2,41 %
Moneta	77,30	0,39 %
O2 CR	280,20	0,07 %
Pegas	935,10	0,77 %
Philip Mor. ČR	15 096,00	0,21 %
TMR	690,00	0,00 %
Unipetrol	287,70	0,59 %
VIG	671,30	-1,06 %
Celkový objem (v tisících korun)	377 910	

Krátce

CME se stahuje z Balkánu

Mediální společnost CME prodá své aktivity v Chorvatsku a Slovinsku společnosti Slovenia Broadband ze skupiny United Group za 230 milionů eur. Zisk z prodeje chce použít na snížení dluhu. **Více E15.cz**

Bosch bude testovat autonomní vozy v Německu

Německý dodavatel automobilových součástek Bosch hodlá již v příštím roce zahájit testování samořízených vozů taxi v německých městech. V rozhovoru s listem Automobilwoche to řekl Gerhard Steiger, který je šéfem divize Bosch Chassis Systems Control. **Více E15.cz**

Vznikne třetí největší lodní přepravce na světě

Čínská lodní společnost Cosco Shipping Holdings koupí za 6,3 miliardy dolarů hongkongského konkurenta Orient Overseas International (OOIL). Cosco se tak stane třetím největším lodním přepravcem na světě. Dohodu musí ještě schválit antimonopolní úřady v Číně, Evropě a USA. /čtk/

PŘÍLIŠ DUSÍKU. Motory aut produkují vyšší množství oxidů dusíku kvůli vlivu softwaru, který je má údajně chránit.

Nizozemci vyšetřují emise vozů Suzuki a Chrysler

Některé značky japonské automobilky Suzuki a amerického Chryslera ze skupiny Fiat Chrysler byly zřejmě vybaveny nepřípustným zařízením pro obcházení emisí, což vedlo k nepřijatelně vysokým emisím oxidů dusíku z těchto aut. Uvedl to nizozemský úřad pro silniční dopravu (RDW). O svém poznatku informoval úřad nizozemské státní zastupitelství a to sdělilo, že případ vyšetří.

Úřad od emisního skandálu německé automobilové skupiny Volkswagen z roku 2015 otestoval automobily 16 výrobců a překračování emisních norem zjistil předběžným šetřením jen u značky Jeep Grand Cherokee od Chryslera a vozů Suzuki Vitara. RDW podle agentury Reuters uvedl, že

vozy těchto modelů bude dál zkoumat. Vyšetřování RDW se zaměřovalo na emise oxidů dusíku v naftových vozích a na přídavná zařízení, která mohou při laboratorním testování emisí snižovat jinak vysoce nadlimitní vypouštění těchto látek. Volkswagen předloni v září v USA přiznal, že takový software instaloval po celém světě do zhruba 11 milionů naftových automobilů.

Nadlimitní dusíkaté emise úřad RDW zjistil u naftových vozů většiny zkoumaných výrobců, téměř všichni to ale vysvětlili jako vedlejší účinek softwaru, který chrání motor za určitých situací před poškozením. Jejich vysvětlení úřad uspokojilo, Suzuki a Chrysler však jako jediné firmy dostatečně vysvětlení nepodalý. /čtk/

Apple v Dánsku investuje miliardy

Americká společnost Apple hodlá na jihu Dánska vybudovat druhé datové centrum, které bude využívat výhradně obnovitelné zdroje.

Druhé datové centrum, které by mělo zahájit provoz v druhé polovině roku 2019, se stejně jako první zaměří na internetové služby Applu v Evropě, včetně obchodů iTunes, App Store a služeb iMessage, Maps a Siri. Podle dánských médií společnost do projektu ve městě Aabenraa na jihu země investuje kolem šesti miliard dánských korun (21 miliard korun).

První datové centrum Applu v Dánsku za 850 mi-

lionů eur má být otevřeno letos ve Viborgu na západě země. Jak uvedl server apple-insider, centrum bude „zachycovat“ teplo, které bude vycházet z jejich zařízení, a dodávat ho do dánské teplovodní sítě. Oplátkou bude dostávat teplo z tamního systému využívajícího k výrobě energie metan. Společnost přislíbila, že komplex ve Viborgu bude prakticky ze sta procent využívat obnovitelnou energii.

Apple připravuje od roku 2015 výstavbu datového centra v Evropě také v Irsku, ve městě Athenry. V současné době je projekt ve fázi soudního přezkoumání. /čtk/

Akty

FOOD

Přihlašujte své fotky do soutěže na WWW.REFLEX.CZ/AKTYX

Měny turistických zemí padají

■ Za jídlo, ubytování i za další služby na dovolené letos Češi ušetří. Česká měna totiž posiluje a šplhá na hranici 26 korun za euro. Tak silná byla naposledy v létě 2013. V některých zemích mimo eurozónu však kapesné pro české turisty zlevnilo ještě výrazněji. Efekt silné koruny se tu sečetl s velkým oslabením místní měny. Ale jsou i výjimky. Izraelský šekel například posiluje už 15 let.

Egypt zdevalvoval libru na polovic

Největší pád zažila egyptská libra. Loni v listopadu se vláda v Káhiře rozhodla přejít na plovoucí kurz. Libra, která byla do té doby vázána na dolar v pevném kurzu, téměř o polovinu devalvovala a její propad pokračuje. Zatímco loni český turista směřující do oblíbených letovisek jako Hurghada nebo Šarm aš-Šajch zaplatil za jednu libru 2,8 koruny, letos mu na to stačí 1,3 koruny. To je ta dobrá zpráva. Ta horší zní, že kvůli oslabení měny v Egyptě enormně rostou ceny. „Inflace dosáhla letos v červnu 29,8 procenta,“ uvádí analytický portál Trade Economics. Zahraniční návštěvník tedy ušetří ve směnárně, ale zase zaplatí větší částku v obchodě.

1 egyptská libra = **1,27 Kč**

Turecká lira zlevnila o dvě koruny

Také Turecko postihl strmý pád měny. Zatímco před rokem stála jedna turecká lira 8,30 koruny, nyní je to o dvě koruny méně. Téměř čtvrtinový propad měny souvisí s poklesem důvěry investorů k autoritativnímu režimu prezidenta Recepta Erdogana. Sami Turci našli v propadu své měny i světly prvek – vyvázejí teď velmi levně a konkurují nízkou cenou. „Od ledna do dubna vytvořil turecký vyvoz vyjádřený v lirách každý měsíc nový historický rekord,“ radoval se istanbulský list Daily Sabah a dodal, že v uvedeném období se turecký export meziročně zdvojnásobil. Pro turisty směřující za koupáním do Antalye nebo Bodrumu znamená zlevnění liry úsporu za většinu služeb. Stejně jako v případě Egypta ale ani to nemusí být dostatečnou motivací k návštěvě země, protože u některých turistů může převážet obava ze zhoršené bezpečnostní situace.

1 lira = **6,35 Kč**

Rumunský lei ovlivnily protesty

Rumunsko si v předešlých měsících prošlo vlnou vnitropolitických problémů a protivládních demonstrací. To tlačilo kurz nového leu dolů. Vůči koruně oslabil od loňského léta zhruba o pět procent. Pro turisty je příjemné, že růst cen byl v balkánské zemi v posledních letech sotva jednoprocenní, takže návštěva země by měla vyjít levněji.

1 nový lei = **5,71 Kč**

Stranu připravil

Tomáš
Stingl

Poznámka: aktuální kurz ČNB

ČESKÁ REPUBLIKA

CESTOVNÍ
PAS

Foto Profimedia.cz

Léto na ostrovech zlevnil brexit

Referendum, v němž si Britové odhlasovali vystoupení z EU, srazilo libru už před loňským létem. Letos pád měny pokračuje. Nyní klesla pod 30 korun. Za jednu libru tak Čech mířící na ostrovy zaplatí téměř o devět korun méně, než kolik by dal přede dvěma lety.

1 libra = **29,51 Kč**

V Kazachstánu je díky měně Expo se slevou

Objev sezony. K návštěvě země letos vybízí turisty hned několik pohnutek. Kazašská metropole Astana hostí světovou výstavu Expo 2017 s tématem Energie budoucnosti. Kazaši proto na letošek poprvé zprostředkali Čechy povinnosti zařizovat si pro turistickou návštěvu vízum. Některé cestovní kanceláře také zařadily do nabídky poprvé okružní cesty po Kazachstánu. Stimulem je ale i to, že kazašská měna tenge prošla v posledních dvou letech tvrdou devalvaci. Zatímco v červnu 2015 stálo sto tenge bezmála 14 korun, teď je to skoro polovina. Letenky do Kazachstánu a ubytování v hlavním městě ale podražily kvůli přívalu návštěvníků na Expo, které začalo minulý měsíc a potrvá do 10. září.

100 tenge = **7,1 Kč**

V Asii nejvíc oslabil malajsijský ringgit

Země, kterou v poslední době objevují čeští turisté, získala loni neľichotivé prvenství. Tamější ringgit se stal nejvíce oslabující měnou celé Asie. Ztratil 19 procent hodnoty. Státu, který patří k neaktivnějším ekonomickým tygrům jihovýchodní Asie, ublížila levná ropa i velké problémy národní letecké společnosti Malaysia Airlines. Posilování koruny vůči ringgitu pokračuje i letos. V současnosti stojí českého turistu 5,3 koruny, tedy asi o 20 procent méně než před rokem.

1 ringgit = **5,33 Kč**

Mexické peso vstalo po Trumpovi z mrtvých

Kdo měl zásluku na vyhlášené mexické pláži nebo na indiánské pyramidě v Teotihuacánu, mohl velebit vítězství Donalda Trumpa v amerických prezidentských volbách. Jeho snaha překopat obchodní vztahy s Mexikem vzala pesu během pár týdnů na přelomu roku téměř pětinu hodnoty. Ovšem k radosti Mexičanů a k nevoli případných turistů slabé peso nevydrželo. Na konci ledna otočilo směr a zažívá obstojný comeback. Ke konci června se pohybovalo na stejné hodnotě vůči koruně, jakou mělo v předvečer Trumpova volebního vítězství. „Obrat přišel, když Donald Trump zabředl do kontroverzí, které snížily šance, že jeho administrativa bude schopna protlačit mnohé návrhy slibované během voleb,“ komentoval zmrtvýchvstání pesa ekonomický list Financial Times.

1 peso = **1,27 Kč**

Izraelský šekel posiluje už 15 let

Měnou, která vytrvale sílí, je izraelský šekel. Růst trvá už 15 let. Proti koruně posílil šekel za poslední tři roky asi o 15 procent. Návštěva biblické země se ovšem prodrazí hlavně proto, že je tam obecně vysoká cenová hladina. Zejména v židovské části Jeruzaléma nebo v některých čtvrtích Tel Avivu jsou služby výrazně dražší než v západní Evropě. Levnější alternativou jsou arabské oblasti.

1 šekel = **6,46 Kč**

Foto: Reuters

JÍZDNÍ ŘÁD. Ukrajina má podle prezidenta Petra Porošenka jasný plán, jak docílit toho, aby v roce 2020 mohla požádat o členství v NATO. Prohlásil to po jednání s tajemníkem aliance Jensem Stoltenbergem.

Ukrajina začíná jednat o vstupu do NATO

■ **Oficiální přihlášku do aliance by Ukrajinci mohli odeslat již za tři roky.**

Ukrajina a Severoatlantická aliance se dohodly na zahájení jednání o akčním plánu dosažení členství Ukrajiny v alianci. Potvrdil to ukrajinský prezident Petro Porošenko po setkání s generálním tajemníkem NATO Jensem Stoltenbergem. Kyjev je podle Porošenka schopen dosáhnout aliančních standardů za tři roky, tedy přihlášku do aliance hodlá podat v roce 2020. Ukrajinská média zatím neinformovala o případné

reakci Stoltenberga na Porošenkovy vyjádření.

Generální tajemník NATO nicméně vyzval Rusko k plnění mírových dohod o ukončení konfliktu v Donbasu na východě Ukrajiny a zároveň oznámil, že NATO pomáhá Ukrajině vypátrat strůjce červnového kybernetického útoku počítačovým virem, který posléze nabral globální charakter.

„Ukrajina jasně načrtla svou politickou budoucnost. Považujeme za nezbytné, abychom začali diskutovat o zavedení akčního plánu. Naše návrhy začít tuto diskusi byly s uspokojením přijaty,“ řekl Porošenko. Prezident je podle

televize 112 přesvědčen, že tato debata přiblíží Ukrajinu k podání přihlášky za členu NATO. „Máme program do roku 2020. Víme, co máme dělat. Poprvé máme cestovní mapu,“ dodal.

Na jakékoli snahy Ukrajiny o vstup do NATO reaguje tradičně krajně odmítavě Rusko, které vnímá přibližování aliance k ruským hranicím jako ohrožení své bezpečnosti. Ruský prezident Vladimir Putin svého času zdůvodňoval anexi Krymu právě obavou, že by se Sevastopol, tradiční základna Černomořské flotily, mohl ocitnout v aliančních rukou. /čtk/

Sledujte E15.cz

Rakušané odmítli vpustit do země tureckého ministra

Rakousko zakázalo tureckému ministrovi hospodářství Nihatovi Zeybekcimu, aby se v alpské republice zúčastnil akce k výročí loňského nezdařeného puče v Turecku. Rozhlasu ORF to sdělilo rakouské ministerstvo zahraničí. Ankara tento krok označila za nedemokratický. Loni 15. července se část turecké armády pokusila svrhnout prezidenta Recep Tayyipa Erdogana, vláda ale povstání zmařila.

„Můžeme potvrdit, že ministr zahraničí Sebastian Kurz zakázal tureckému ministrovi hospodářství vstup do země,“ stojí v prohlášení rakouské diplomacie. Mluvčí rakouského ministerstva zahraničí dodal, že Zeybekciho cesta představovala pro Rakousko ohrožení veřejné-

ho pořádku a bezpečnosti. Ankara rozhodnutí Vídně kritizovala.

„Skutečnost, že se Nihat Zeybekci nemůže zúčastnit vzpomínky na ty, co při ochraně demokracie během zrádného pokusu o převrat položili život či byli raněni, dokazuje, že snahy Rakouska o obranu demokracie nejsou míněny upřímně,“ uvedlo turecké ministerstvo zahraničí. Sám ministr hospodářství předtím uvedl, že o organizované setkání s krajanly nežádal.

Rakousko učinilo podobné kroky jako Nizozemsko, které v pátek prohlásilo, že turecký vicepremiér Tugrul Türkes není v zemi vítaný. Ten se chtěl zúčastnit obdobné akce s tamními krajanly. /čtk/

Krátce

Evroparlamentu se nelíbí britské řešení občanství

Evropský parlament označil britský návrh přístupu k unijním občanům poté, co Spojené království opustí Evropskou unii, jako diskriminační. Představitelé europarlamentních uskupení upozornili, že odmítnou jakoukoli dohodu s Londýnem, která učiní z obyvatel členských států občany druhé kategorie. Evropský parlament může dohodu o brexitu vetovat.

Vice E15.cz

Sankce proti Rusku zbrzdí výstavbu plynovodů

Potenciální nové sankce Spojených států vůči Rusku by mohly zpozdit některé projekty ruského plynárenského gigantu Gazprom, včetně plynovodů Nord Stream 2 a Turkish Stream. Tvrdí to ruská firma.

Kardinál viněný ze zneužívání dětí se bude hájit

Třetí nejvyšší postavený muž Vatikánu, kardinál George Pell, obviněný ze zneužívání dětí přicestoval do Austrálie, kde v Melbourne stane před soudem. Papež František svého hlavního finančního poradce nesuspendoval a zvolnil jej na cestu do domovské země, aby se zde mohl před soudem hájit. Pell obvinění kategoricky popírá.

Trumpovi blízcí jednali se ženou napojenou na Rusko

Nejstarší syn Donald, zeť Jared Kushner a bývalý šéf volební kampaně amerického prezidenta Donalda Trumpa se setkali s ruskou právničkou napojenou na Kreml krátce poté, co si Trump loni zajistil republikánskou nominaci. Tvrdí to deník The New York Times s tím, že Trump junior na setkání přistoupil poté, co dostal příslib kompromitujících informací na prezidentskou kandidátku Hillary Clintonovou. /čtk/

VÍTĚZSTVÍ

Foto: Reuters

IRÁK oznámil vítězství nad teroristy z Islámského státu v Mosulu. Do města už v neděli přijel premiér Hajdar Abádi, aby vojákům blahopřál. Vládní síly dobývaly druhé největší město Iráku od loňského října, přičemž ještě včera sváděly boje o poslední útočiště džihádistů v části města.

INSPIRACE PRO VAŠI CESTU K ÚSPĚCHU

**PRÁVĚ
V PRODEJI**

OBJEDNÁVEJTE
I PŘES
SMS!

**POŠLETE SMS NA ČÍSLO 902 11 VE TVARU:
ROZHOVORY JMÉNO PŘÍJMENÍ ADRESA MĚSTO PSČ**
Cena každé přijaté SMS je 89 Kč vč. DPH (zahrnuje poštovné i balné). Provozuje
CN INVEST, a. s., infolinka 296 363 199 ve všední dny 8–16 hod., mobil@cninvest.cz,
www.platmobilem.cz.

Právě v prodeji

SEAT ARONA

MALÁ SUV: ŠKODA A SEAT

**ATRAKTIVNÍ CROSSOVERY
CHTĚJÍ NAHRADIT KOMBÍKY**

ŠKODA FABIA SUV

Tvář dne

„Zneuctění památky soudce Falconeho je projevem mrzké zbabělosti,

napsal na Twitteru italský premiér Paolo Gentiloni ke zničení sochy protimafiánského soudce Giovanniho Falconeho.

Foto Reuters

Komentář

Jana Havligerová

Sněmovna vzhlíží k prázdninám

Čtyři dny utrpení, a hurá na prázdniny. Tak přesně tuhle větu oficiálně nevypustí do éteru ani jeden ze dvou set poslanců. Zákonodárci dnes zasednou do parlamentních lavic, aby dokončili jednu z posledních schůzí ve svém funkčním období, a tváří se, že to bude i jedno z nejdůležitějších jednání. Rozhodně ho tak prezentuje vládní koalice, která by ráda prosadila minimálně čtrnáct životně důležitých norem, priorit, bez nichž se, jak jsou socialisté, anoisti a lidovci přesvědčeni, Česko rozhodně neobejde.

I vládní poslanci ovšem s lehkou myslí souhlasili s tím, že jednat se bude pouhé čtyři dny. Pro jistotu. Všichni dobře vědí, že diskuze, ať už o čemkoli, se záhy zvrhne v předvolební kampaň. Ostatně opozice už avizovala, že bude obstruovat, brzdit hodlá především předlohy se sociální tematikou. Klasickou ukázkou stranického pokrytectví nejspíš bude debata o ratifikaci pařížské klimatické dohody.

Historie dokumentu, který počítá s omezením emisí CO₂ po roce 2020, a navazuje tak na Kjótský protokol, je v českém parlamentu vsutku pohnutá. Na ratifikaci čeká ve sněmovně od loňského

Záříjová schůze dolní komory sice ještě bude v režii koalice ČSSD, ANO a KDU-ČSL, ale to už bude taková krabička poslední záchrany.

5. října, poslanci se k němu vrátí už počtvrté. Teď kabinet tvrdí, že pařížskou dohodu chce ratifikovat do voleb, nejraději hned dnes. A vládní poslanci, kteří vědí, že část opozice chystá blokaci, se kassají, že koaliční odpovědi může být mimořádná schůze dolní komory. Přitom to byla právě vláda a její poslanci, kteří osm měsíců tiše přihlíželi, jak se sněmovna k ničemu nemá a diskuzi stále přerušuje.

Argumenty, které zazněly nyní, ještě před začátkem schůze, jsou zaznamenání hodné. Třeba komunisté, jak tvrdí jejich předseda, nemají s pařížskou dohodou problém. Jestliže je ale něco na devadesát let, říká Filip, pak je lhotejší, jestli to je přijato v červnu nebo v lednu. Takže teď ne.

K šéfovi KSČM se nejspíš nedoneslo, že jejich europoslankyně Konečná hodlá hledat mezinárodní podporu k tomu, aby byly na USA uvaleny sankce za to, že od pařížské úmluvy odstupují. Anebo ze stranického ústředí ke Konečné nedorazilo, že podle KSČM nemusí Česko s ratifikací dokumentu nijak pospíchat. ODS to bere mnohem vážněji, neboť si uvědomuje, že jde o téma, které je ve společnosti diskutované. Jak předseda Fiala připomíná, je to téma diskutované i mezinárodně, je tu nový postoj Spojených států. A tak by ODS počkala se schvalováním pařížské dohody až na novou sněmovnu. Protože je tu řada věcí, o kterých je potřeba diskutovat. Tak určitě.

Hrát se bude ve sněmovně ale především o čas. Poslanci už nebudou projednávat zákony v prvním čtení, zařazeny jsou na program ty, které čekají na finální hlasování. Zákonodárci budou rozhodovat o desítkách změn u norem, které předkládá ministerstvo financí či rezort práce. Jejich hladké projednání závisí právě na opozici a ta koalice rozhodně nedá nic zadarmo. Příležitost předvést se ve sněmovně je jednou z posledních. V podstatě poslední šanci, jak prosadit své priority, má i koalice. Záříjová schůze dolní komory sice ještě bude v režii koalice ČSSD, ANO a KDU-ČSL, ale to už bude taková krabička poslední záchrany.

Zaměstnavatel neplatí pojištění. Co s tím?

■ Pokud je člověk řádně zaměstnán, zaměstnavatel za něj musí odvádět zdravotní a sociální pojištění. Někteří zaměstnavatelé bohužel této povinnosti nedostojí a za své zaměstnance neplatí. Co v takovém případě dělat?

Aleš Pospíšil

Když zaměstnavatel přijme nového zaměstnance, musí tuto skutečnost do osmi dnů od nástupu nahlásit jeho zdravotní pojišťovně. Poté za něj musí začít odvádět celkové pojistné nejméně ve výši třináct a půl pro-

centa z jeho vyměřovacího základu.

Jedna třetina je zaměstnanci sražena přímo z platu a dvě třetiny zaplatí zaměstnavatel. Vše musí být odvedeno na účet zdravotní pojišťovny zaměstnance. Jenže se tak občas nestane. Někteří zaměstnavatelé neplatí zdravotní pojištění proto, že na něj nemají finance, anebo jsou nedbalí.

EXTRÉMNI PŘÍPADY

Může nastat i extrémní případ, kdy sice firma peníze sraží, ale pojišťovně je neodvádí a použije je na něco

jiného. V případě podezření, či přímo zjištění, že zaměstnavatel neplatí zdravotní pojištění, tak první rada zní

– je třeba co nejdříve informovat svou zdravotní pojišťovnu.

Pokud firma neodvádí zdravotní pojištění, penále činí

0,05
procenta z dlužné částky za kalendářní den.

PÉČI NELZE ODMÍTNOUT

Rozhodně ale v tomto případě nesmí zdravotnické zařízení odmítnout pacienta, pokud potřebuje zdravotní péči.

„Zdravotnická legislativa v Česku nijak nezohledňuje faktické placení nebo neplacení pojistného,“ říká mluvčí Všeobecné zdravotní pojišťovny Oldřich Tichý.

„Pojišťovna také nebude vymáhat nezaplacené pojistné po zaměstnancích, ale pouze po zaměstnavateli. Navíc případný právní nástupce zaměstnavatele ručí za pojistné, které měl platit jeho předchůdce,“ dodal. Penále za každý kalendářní den, ve kterém nebylo pojistné zaplacené nebo bylo zaplacené v nižší částce, přitom činí 0,05 procenta dlužné částky.

POJISTNÉ NA SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ

Zaměstnanci platí prostřednictvím zaměstnavatele sociální pojištění ve výši šest a půl procenta z hrubé mzdy. V případě neplacení je to podobné jako u zdravotního pojištění – zaměstnavatel ho musí odvádět. Jeho povinností je nahlásit na příslušnou

oblastní správu sociálního zabezpečení nástup zaměstnance do zaměstnání.

DŮCHOD TO NEOVLIVNÍ

„Situace, kdy zaměstnavatel neplní svou povinnost a neplatí pojistné na sociální zabezpečení, nijak neovlivňuje účast zaměstnance na pojištění ani nemá negativní vliv na jeho budoucí důchod,“ řekla mluvčí České správy sociálního zabezpečení Jana Buraňová. „Okresní správy jsou oprávněny plnění povinností zaměstnavatelů v sociálním zabezpečení vymáhat a za jejich neplnění udělovat sankce,“ dodává.

Obecně ale platí druhá rada – že je dobré každoročně zkontrolovat evidenční list důchodového pojištění a zjistit tak, co zaměstnavatel odváděl, a co nikoliv. V případě, že s podobou evidenčního listu zaměstnanec nesouhlasí a zaměstnavatel jej nechce opravit, je pak nutné se obrátit na dotýčnou okresní správu – a to do třiceti dnů od převzetí listu – která následně musí spor vyřešit.

Autor je spolupracovníkem redakce

Ve vedrech vzniká nárok na nápoje

■ Jsou zaměstnání, jako například v hutích či sklárnách, kde mají pracovníci v horkém počasí nárok nejen na minerální nápoje, ale dokonce i na nízkostupňové pivo.

Arsen Lazarevič

Česko v posledních dnech zasáhla vedra. Zvláště v takových dnech je nutné dodržovat pitný režim – na který se zaměřuje i zákon.

Pitný režim musí zaměstnavatel zajistit celoročně a za každého počasí. Ve většině případů to za normálních podmínek znamená pouze zajistit přístup ke kohoutkové vodě.

Jsou ale fyzicky náročné profese, jako například řidiče nebo zaměstnanec v hutích či sklárnách, které v letním horkém počasí znamenají nadměrný energetický výdej.

PITNÝ REŽIM. Ve velkých vedrech je nutné i v zaměstnání dodržovat pitný režim, na který pamatuje také zákoník práce.

Pokud v tomto případě venkovní či vnitřní teplota přesahuje 26 stupňů Celsia, pak má zaměstnavatel povinnost poskytnout tak-

zvaný ochranný nápoj. Nejčastěji se jedná o minerální vodu se střední mineralizací, které by mělo být alespoň litr a půl. V případě velkých

veder, kdy teplota vystoupá nad 34 stupňů Celsia, pak i dva a půl litru.

V případě práce v kanceláři, která není fyzicky

náročná, má zaměstnavatel povinnost zajistit nápoj v případě vyšších veder, tedy až když teplota přesahuje 34 stupňů Celsia. Pod touto hranicí stačí přístup ke kohoutkové vodě.

Může se ovšem stát, že firma není schopna nápoj zajistit. Pak se může se zaměstnancem domluvit na finančním plnění. Měla by ale dohlédnout, že za poskytnuté peníze zaměstnanec skutečně zakoupil nápoj a ne něco jiného.

Za ochranný nápoj se přitom nepovažuje limonáda s vysokým obsahem cukru. Také colové nápoje, káva či energetické drinky nejsou zahrzeny mezi nápoje, na které by měli těžce pracující ve vedrech nárok.

Ve výjimečných případech ale pravidla umožňují i podávání nízkostupňového piva, například v hutích či sklárnách. To se však samozřejmě týká pouze dospělých pracovníků, a nikoli mladistvých.

Rádi si rýpneme do pověsti kapely jediného hitu

■ Pro některé jsou kapelou ztělesňující fenomén popu osmdesátých let, pro jiné autoři jednoho hitu. Od větší vrstevníků australské rockery Midnight Oil, kteří za dva týdny vystoupí na festivalu Colours of Ostrava, ale odjakživa odlišovala angažovanost. „Jakkoli se to zdá neuvěřitelné, museli jsme bojovat i za věci, které nám dnes připadají samozřejmé: za rovná práva pro původní obyvatele kontinentu, zdravotní péči dostupnou pro každého či právo na základní vzdělání,“ říká kytarista Jim Moginie.

Foto Colours of Ostrava

BEDS ARE BURNING. Australská kapela Midnight Oil se proslavila hitem *Beds Are Burning*. Její texty byly často zaměřeny politicky a ekologicky – ostatně zpěvák Peter Garrett (uprostřed) se dokonce před deseti lety stal načas ministrem životního prostředí. Kytarista Jim Moginie je druhý zprava.

Petr Frinta

EB Midnight Oil se v uplynulých dvou dekádách občas vynořili, odehráli pár koncertů a zase zmizeli. Je současně turné předzvěstí něčeho trvalejšího?

Celé vzniklo spontánně. Nejdřív to mělo být jen pár akcí, ale na ně se nabalovaly další, až bylo na světě regulérní turné. Samotné nás zaskočilo, jak spontánní byl první koncert po letech v jednom z klubů v Sydney, ve kterém jsme před lety začínali. Do klubu se vešlo sedm set fanoušků, které jsme museli vylosovat mezi pětadvaceti tisíci, kteří měli o lístek zájem.

EB Podle čeho jste vybírali písně na aktuální koncerty? Odjakživa pro nás byla důležitá bezprostřednost. Nechceme ztratit pocit, že máme co říct. Kdybychom neměli, jen bychom něco přehrávali a sotva bychom znovu mohli citit kapelu jako komunitu.

I proto jsme tentokrát výběr skladeb pojali jinak.

Chceme si rýpnout do naší pověsti kapely jednoho hitu. Nacvičili jsme proto všechny, ze všech desek, u nichž máme pocit, že i dnes mají co říct. Dohromady je to zhruba kolem stovky písniček, z nichž pokaždé vybereme jiné.

EB Poslední studiové album jste vydali před patnácti lety. Bude nějaké nové?

Ani nevím, jestli nám to někdo bude věřit, ale ještě jsme se o tom ani nebavili. A asi ani nebudeme, pokud má vzniknout, bude to „samo“, spontánně. Za patnáct let jsme šli každý jinou cestou. Peter (Garrett, zpěvák a bývalý australský ministr životního prostředí a kultury – pozn. red.) si prošel kariérou v politice, ostatní z nás se věnovali hudbě. Basák Bones (Hillman – pozn. red.) odešel do Nashvillu, kde hrál a nahrával s countryovými a bluegrassovými hudebníky. Ale nikdo z nás hudbu nikdy dělat nepřestal.

EB Co rozhodlo o tom, že jste začali fungovat znovu na delší dobu?

Několikrát jsme se dali dohromady na jednorázové koncerty, ale prim pro nás byla kapela jako komunita, pocit, že v ní jedeme všichni a dáváme do ní vše. A až když Pete pověsil politiku na hřebík, začaly se věci hýbat. Jsem si jistý, že z natolik jiných zkušeností za těch patnáct let jsme schopni napsat skvělou desku. Ale třeba ani jeden nakonec nebudeme chtít a nikdy nové album nebude.

EB Jste pověstní svou angažovaností. Co vás k ní přivedlo? Je to něco, co nás provází od počátků. Vyrůstali jsme v sedmdesátých letech ve velmi konzervativním prostředí, které se teprve otevíralo vnějšímu světu, a rocková hudba ještě v Austrálii nebyla ničím běžným.

Často jsme hráli na akcích organizací jako Greenpeace nebo hnutí za jaderné odzbrojení, a tak nám připadalo přirozené oba světy – umění s občanskými postoji – propojit.

Nikdy jsme nechtěli zpívat o autech nebo o holkách, důležitější pro nás byla

hlubší interakce s fanoušky, čím žijí, jak, jak o tom mluví, přemýšlejí. A tehle rys za celých čtyřicet let nevypadl ani z našich životů, ani z naší hudby.

EB Konzervativní je ale i současná Austrálie a její politika, například v otázkách imigrace?

Vezměme si příklad ze životního prostředí. Každý, kdo má rozum, dnes v Austrálii couvá z uhelného byznysu. Dobře ví, že bude rentabilní už jen pár let a kdykoli může zkolabovat. Podpora nových technologií vám vrátí daleko víc investic i kreditu. Politika se odehrává v cyklech. Celá současná reprezentace v čele s Donaldem Trumpem nedělá nic jiného, než že jen rutinně vykonává politiku, která tu už jednou byla.

Ale nedochází jí, že svět se mění, možná dynamičtěji než kdy předtím. Nejde přizpůsobovat venkovní svět tomu, jak přemýšlím, naopak, musím přizpůsobit myšlení tomu co se v něm odehrává.

Autor je spolupracovníkem redakce

Krátce

Daniel Craig se opět stane Jamesem Bondem

Anglický herec Daniel Craig bude opět hrát Jamese Bonda, agenta Jeho Veličenstva. Oznámila to dlouholetá producentka akční série Barbara Broccoliová. Craig, kterého jako kdysi málo známého do role v pořadí šestého hereckého Bonda vybrala Broccoliová, před časem prohlásil, že by si raději podřezal žíly, než aby agenta 007 opět hrál. Svůj názor ale změnil.

Návštěvnost kin vede nový Spider-Man

Nový film *Spider-Man: Homecoming*, v němž se hlavní postava Peter Parker teprve učí zvládat své nadpřirozené schopnosti, se dostal do čela žebříčku návštěvnosti českých kin. Snímek režiséra Jona Wattlese s Tomem Hollandem v titulní roli a Robertem Downeyem Jr. jako Iron Manem o premiérovém víkendu vidělo přes padesát tisíc lidí. Snímek tak na druhé místo odsunul animovaný film *Já, padouch 3.* /čtk/

Tipy

E15

Cinemax • dnes 20.00

LONDON TOWN

Patnáctiletý Shay se setkává s hudbou The Clash a dalších. Snímek Derricka Borteho o nástupu punkové scény v sedmdesátých letech v Londýně.

LAURA LANE MCNEALOVÁ: CUKROVÁ PANENKA

Příště už štěstí mít nemusí

■ Hlavním mottem novely je prostředí stále těžce segregovaného jihu USA na počátku šedesátých let očima dvanáctileté dívky a její nové neworleánské rodiny.

Z rádia se ozval hluboký zvukový hlas. „Posloucháte WBOK, jedinou stanici v New Orleansu, která vám hraje rhythm and blues. Já jsem Chubby Buddy a přináším vám hlas královny soulu Irmy Thomasové. Její nová píseň ‚Wish Someone Would Care‘ stoupá žebříčkem. A zbytek už, jak se říká, patří do minulosti. A dnes si Irmu můžete poslechnout v LaRay Village Room na Dryades Street.“

Doll zvýšila hlasitost, právě když Irma Thomasová ze sebe vydala procítěný nářek. Queenie se natáhla k rádiu a zase ho ztišila. „Nechápu, proč si vy mladý myslíte, že muzika musí bejt tak šilene nahlas. Bolí mě z toho hlava.“

Doll matčinu poznámku ignorovala a začala tancovat po místnosti, mávala rukama ve vzduchu a houkala boky do rytmu hudby. „Nevadilo by, kdybych vodošla vo něco dřív?“

„Teď mě koukej poslouchat. Máš spoustu času zajít si na Irmu až po práci. Tak co máš za lubem?“

Doll šla k lince u zadního okna, zvedla vidličku a začala do ní zpívat, jako by to byl mikrofon. Pak se odmlčela, aby mohla odpovědět matce: „Ale nic.“

„Já ti dám ale nic.“ Queenie přeladila rádio zpátky na gospelovou stanici. „Co přede mnou tajíš?“

Doll se opřela o linku. „Možná si s pár lidma za chvilku vyrazíme do jednoho vobchodu na Canal Street.“

Foto: išk

„S kým jako? Vo jakejch lidech tu mluvíš?“

„Ale víš, Doretha, Slim a možná i Lola Mae...“

„A proč jako?“ Queenie si založila ruce a vrhla po Doll pohled naznačující, ať ji to ani nenapadne.

„Ale, jenom tak, trochu pokecat.“ Doll obrátila oči k zadnímu oknu. Mrzelo ji, že vůbec něco říkala. Nebyla právě dobrá lhářka a matka ji vždycky dokázala prokouknout.

„Nezkoušíte zase jít někde, kde je to jenom pro bílý, že ne?“

Queenie zvedla z dřezu nůž a ukázala na ni. „Když si naposledy ty tvý kamarádi zkoušeli

sednout v supermarketu Woolworth, zatkli je. Pamatuješ si to? A pak je nakonec všechny vyhodili z práce nebo ze školy. Earline Murrayová musela syna vyhodit z baráku, protože jim začali vyhrožovat, že jim tam dají bombu. A co Jerome Smith? Toho přece málem umlátili k smrti.“

„Protože Jerome byl na jedný z těch jzd svobody, mami, to nebylo kvůli tomu,

že byl na místech pro bílý ve Woolworthu.“

Doll bylo jasné, že matka začne vykládat o všech těch nešťastnících, co měli v životě smůlu, což podle její matky byli skoro všichni ve čtvrti St. Roch, kde bydleli. Sesunula se na stoličku a předstírala, že tu matčinu litání poslouchá, i když už si ji musela vyslechnout snad stokrát.

„Zrovna včera hrozně zmlátili kluka Virgie Mae Jeffersonový jen proto, že si sednul v jídelně v Baton Rouge. A koho za to poslali do basy? Rozhodně ne ty bělochy, který ho zmlátili. A jak to podle tebe dopadne, když dneska půjdeš do Woolworthu?“

„Klid, mamčo.“

Queenie k ní přišla a praštila pěstí do stolu. „Proč věci nemůžeš nechat tak, jak sou?“

Queenie byla silnou zastánkyní statu quo. Sice oddělení, ale rovní pro ni bylo naprosto v pořádku, když jí nikdo nedělal problémy.

Ale Doll měla jiné představy. Její dcera Birdelia nebyla o moc starší než Ruby Bridgesová, malá barevná holčička, kterou ostraha doprovodila do Frantzovy základní školy pro bílé v de-

vátém okrsku, aby se tam integrovala.

Dostalo se to na titulní strany největších novin, způsobilo útěk bílých z města a podráždilo Ku Klux Klan. Od té doby už uplynuly čtyři roky a co se změnilo? Podle Doll teda nic moc. A ona chtěla pro svou dceru něco lepšího. Chtěla, aby se Birdelia mohla sama rozhodnout, co chce v životě dělat, a ne aby jí to někdo nadiktoval. A byla za to ochotná bojovat. Jen přesně netušila jak.

„To je ten největší problém.“ brblala Queenie. „Všechny pálí dobré bydlo.“

„Já tě slyšela,“ nedala se Doll.

„Ale je to pravda, holka. Ty si nedáš pokoj.“

„Co tím jako myslíš?“ Doll na matku přimhouřila oči. Ještě nikdy ji ta slova neslyšela použít. Přemýšlela, jestli to nevyčetla v těch novinách paní Fannie.

Queenie píchla nožem Dolliným směrem. „Nedáš si pokoj, děvče. Pořád hledáš něco, co nikdy nemůžeš najít.“

„To není pravda, mamčo. Ale ty se prostě nerozhlížíš kolem sebe. Doba se mění.“

„Ehm... ehm. Ty si neslyšela nic z toho, co sem ti tu teď vykládala? Lidi zavírají

do vězení, zabíjejí je. A to se nemění.“

„Už je mi skoro třiaadvacet. Tak bys mi možná měla přestat říkat, co mám dělat.“

„Sem tvoje máma. A je mi jedno, kolik ti je. Si má dcera, tak budu dělat, co budu moct, abych tě ušetřila problémů.“

„Tak jako se ti to povedlo u Ewella?“ vyhrkla Doll.

Queenie si přitiskla ruku na hrudník a sklopila oči k podlaze. Dollin bratr Ewell před několika lety zemřel na střelnou ránu do hrudníku po zběsilé strelbě, po které zůstali čtyři mrtví černí mladíci a celou jejich čtvrt' ochromil strach.

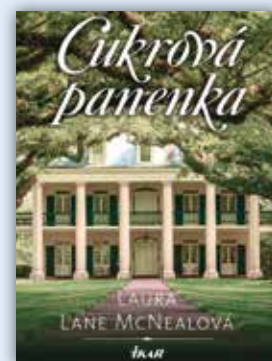
„Promiň, mamčo. To sem neměla říkat.“

Vytáhla jedinou věc, která by matku mohla srazit na kolena – šilenej strach, který pořad nosila v sobě, když přemýšlela, které z jejích dětí přijde na řadu jako další.

Jediný důvod, proč Doll na rozdíl od jejích kamarádů nezbili a neodvlekli do vězení, byl, že ji dávný známý paní Fannie poručík Kennedy poznal a poslal ji domů dřív, než nastaly problémy. Příště už takové štěstí mít nemusí.

Redakčně upraveno

O knize

Vážený čtenáři, v průběhu prázdninových měsíců vám nabídneme úryvky z několika knih. Každý týden se jeden titul představí pěti ukázkami.

Tento týden představujeme úspěšný debut Laury Lane McNealové **Cukrová panenka** vydaný pod značkou Ikar.

„Když si naposledy ti tví kamarádi zkoušeli sednout v supermarketu Woolworth, zatkli je. Pamatuješ si to?“

Foto dne

Foto Reuters

DOVÁDĚNÍ S BÝKY.

Býček se v aréně snaží přeskočit ležící účastníky tradičního býčího běhu ve španělské Pamploně. Více než týden trvající oslavy se konají u příležitosti svátku svatého Fermína, který je patronem španělské autonomní oblasti Navarra. Původně sloužilo takzvané encierro pouze k přesunu býků z ohrad za městem do místní arény, kde se konají býčí zápasy. Veřejnost se do honičky po ulicích aktivně zapojila až ve druhé polovině 20. století.

Výročí týdne

Šupčík – pozapomenutý olympijský vítěz

■ Jméno muže, které dnes nikomu nic neříká, by si alespoň sportovní fanoušci měli dobře zapamatovat. Bedřich Šupčík byl prvním sportovcem, který pro Československo vybojoval zlatou olympijskou medaili.

Došlo k tomu na VIII. olympijských hrách v Paříži, přesně 20. července 1924. Zvítězil v dávno zaniklé disciplíně, šplhu na laně. Pokud by se dnes

chtěl někdo zkusit se Šupčíkem poměřovat, tak podle dochovaných pramenů mělo lano osm metrů a pravidla byla následující.

Závodník sedí na zemi, jednou rukou drží lano a druhou se dotýká země. Na startovní znamení vyrazí vzhůru, samozřejmě bez přírazu.

Šupčík dosáhl času 7,2 vteřiny. Jak sám vítěz vzpomínal, tolik slávy za něco tak snadného jako šplh mu ani

nešlo moc do hlavy. Více si považoval jiných gymnastických disciplín jako hrazdy, bradel nebo kruhů. Že se rani

čestí olympionici

prosazovali pře-

devším v gym-

nastice, nebyla

náhoda. Mohlo

za to nebý-

vale aktivní

a rozšířené

sokolské hnutí

nemající v Evro-

pě konkurenci. Jen

na pařížské olympiá-

dě získali sokolové devět

z deseti československých medailí.

Do výšky osmi metrů se Bedřich Šupčík bez přírazu vyšplhal za

7,2
sekundy.